Lietas Nr. C71170525
CA-0161-25/1
ECLI:LV:VAT:2025:1124.C71170525.9.S

Vidzemes apgabaltiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2025. gada 24. novembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis referents Jānis Grīnbergs, tiesnese Inese Tumanova un tiesnese Santa Bernharde

rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "LORRYNET" pieteikumā par tiesiskās aizsardzības procesa plāna apstiprināšanu sakarā ar SIA "LORRYNET" apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2025. gada 21. jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA "LORRYNET" (turpmāk - parādniece) tiesā iesniegusi pieteikumu par tiesiskās aizsardzības procesa pasludināšanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] SIA "LORRYNET" komercreģistrā reģistrēta 2021. gada 28. janvārī, tās parakstītais un apmaksātais pamatkapitāls ir 10 EUR. Parādnieces vienīgais dalībnieks un valdes loceklis ir /Persona E/.

2024. gada 28. decembrī parādniecei bija Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) aktuālo nodokļu parāda kopsumma 60 702 EUR. Atbilstoši ārkārtas bilancei, tās saistību kopējā summa ir 212 321 EUR, kas veidojas no ilgtermiņa un īstermiņa kreditoriem, tajā skaitā: aizņēmumi no kredītiestādēm 53 846 EUR; parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem 36 616 EUR; nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 60 702 EUR; pārējie kreditori 12 037 EUR; citi aizņēmumi 48 712 EUR; no pircējiem saņemtie avansi 412 EUR.

Atbilstoši parādnieces ārkārtas bilancei aktīvi ir pārējie pamatlīdzekļi un inventārs 76 019 EUR un apgrozāmie līdzekļi 169 991 EUR, kas sastāv no avansa maksājumiem par precēm 30 095 EUR, pircēju un pasūtītāju parādiem 80 982 EUR, citiem debitoriem 58 833 EUR un nākamo periodu izmaksām 39 EUR.

[1.2] Parādniecei īstermiņā nav iespējams realizēt īstermiņa aktīvus, proti, atgūt debitoru parādus. Līdz ar to nav iespēju veikt pilnīgu norēķinu ar visiem īstermiņa kreditoriem, kuru prasījumu termiņš ir iestājies. Secināms, ka parādniece nonākusi ierobežotas maksātnespējas stāvoklī.

Ievērojot minēto, parādniecei ir nepieciešams tiesiskās aizsardzības process, jo, izmantojot tiesiskās aizsardzības procesu, tā var veikt norēķinu ar kreditoriem tuvāko divu gadu laikā vai pat īsākā laika posmā, kas tiks noteikts, vienojoties ar kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes laikā.

[1.3] Attiecībā uz parādnieci nepastāv neviens no Maksātnespējas likuma 34. panta pirmās daļas apakšpunktos noteiktajiem ierobežojumiem tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanai, proti, nav uzsākta likvidācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā; pēdējo piecu gadu laikā nav īstenots un saskaņā ar Maksātnespējas likuma 51. panta ceturto daļu nav izbeigts tiesiskās aizsardzības process; pēdējo četru mēnešu laikā nav ierosināta un saskaņā ar Maksātnespējas likuma 51. panta pirmo daļu izbeigta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

[2] Pirmās instances tiesa ierosināja SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa lietu. Parādniece iesniegusi ar grozījumiem apstiprināšanai tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu.

Valsts ieņēmumu dienests iesniedzis lietā iebildumus pret SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu. Tajos VID norāda, ka parādniece plānā nav sniegusi reālu un ekonomiski pamatotu skaidrojumu par plānotiem ieņēmumiem un ir pārkāpts likumā noteiktais tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanas termiņš.

[3] Ar Vidzemes rajona tiesas 2025. gada 21. jūnija spriedumu noraidīts pieteikums par tiesiskās aizsardzības procesa plāna apstiprināšanu un izbeigta SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

Spriedums pamatots ar tālāk minētiem argumentiem.

[3.1] Citēta Civilprocesa likuma $341.^{6}$ panta trešā daļa, kas noteic priekšnosacījumus pieteikuma par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu apmierināšanai; Maksātnespējas likuma 42. panta trešā daļa, kas noteic, kad tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns uzskatāms par saskaņotu.

Parādniecei ir viens nodrošinātais kreditors - /Nosaukums D/, kas piekritusi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam, un vairāki nenodrošinātie kreditori, tostarp fiziskas personas, kuru saistību pamatā ir darba līgumi, kā arī /Nosaukums H/, /Nosaukums J/, /Nosaukums I/, /Nosaukums C/ un nodokļu administrācija, kuras prasījuma apmērs veido 66,36 % no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas. VID nav saskaņojusi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu.

Parādniece lūgusi apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 42. panta $3.^{1}$ daļas 1. punktu pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā, kad jāizpildās kritērijiem: plāns ir izstrādāts atbilstoši šā likuma 40. un 41. pantam un ir nodots saskaņošanai visiem kreditoriem.

[3.2] Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 5. punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norāda plānoto parādnieka ieņēmumu kopsummu tiesiskās aizsardzības procesa laikā un plānoto ieņēmumu prognozes pamatojumu, raksturojot pieņēmumus, ar kuriem pamatoti plānotie ieņēmumi, kā arī plānotās darbības parādnieka izmaksu samazināšanai.

Spriedumā analizētas parādnieces iesniegtā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna pozīcijas par plānotajiem ieņēmumiem. No plānā paustā izriet, ka parādniece ir vienojusies ar /Nosaukums C/ par 76 800 EUR finansējuma piesaistīšanu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildei un nodokļu parāda dzēšanai, finansējums tiek izmaksāts pa daļām, katru mēnesi izmaksājot 3 200 EUR.

Izvērtējot parādnieces minētos faktus, tiesa konstatējusi, ka plāns nesatur pamatojumu tajā noradīto ienākumu gūšanai un ka plānotie ieņēmumi visā tiesiskās aizsardzības procesa laikā būs nemainīgi. Tiesa ņēmusi vērā VID iebildumus, ka parādniece saskaņā ar iesniegto bilanci par 2023. gadu ir strādājusi ar 3787 EUR zaudējumiem, savukārt apgrozījums 2024. gadā ir bijis vien 46 542,63 EUR, savukārt 2025. gada apgrozījums pirmajos trijos mēnešos ir 9 400 EUR. Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības rezultāti neliecina par to, ka ienākumi tiesiskās aizsardzības procesa laikā palielināsies (saskaņā ar parādnieces prognozēm, tā gūs par 1 000 EUR lielākus ienākumus mēnesī).

Secināts, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nesatur konkrētas, detalizētas darbības, kas vērstas uz šādu ieņēmumu palielināšanos. Parādnieces norādītais, ka tā aktīvi strādā pie jaunu klientu meklēšanas,

ir vispārīgs, nekonkrēts un bez pamatojuma. Lielāko daļu no parādnieces ieņēmumiem pirmos sešus mēnešus veidos ar aizdevumu piešķirtie līdzekļi, nevis pašas sabiedrības gūtie ienākumi no tās darbības.

[3.3] Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 6. punkta noteikumi paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norāda plānoto parādnieka izdevumu kopsummu tiesiskās aizsardzības procesa laikā un plānoto izdevumu prognozes pamatojumu, raksturojot pieņēmumus, ar kuriem pamatoti plānotie izdevumi, kā arī plānotās darbības parādnieka izdevumu samazināšanai.

Atreferēts, kādus plānotos izdevumus tiesiskās aizsardzības procesa laikā parādniece norādījusi un kādu izmaksu samazinājumu plānojusi. Tiesas ieskatā, nevar secināt, kā parādniece varēs vēl vairāk samazināt savus izdevumus, kas tā jau ir acīmredzami zemi. Nav saprotams, kādus izdevumus veido pozīcija "pārējie izdevumi". Parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nesatur reālu izdevumu kopsummu, to pamatojumu, kā arī konkrētas darbības izdevumu samazināšanai.

[3.4] Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 40. panta sestās daļas 1. punkta noteikumiem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam pievieno pārskatu par plānotās naudas plūsmas prognozēm pirmajā procesa gadā, paskaidrojot pārskata posteņus viena mēneša intervālā, bet nākamajiem gadiem - triju mēnešu intervālā.

Parādniece tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam šādu pārskatu nav pievienojusi.

[3.5] Spriedumā citēts Maksātnespējas likuma 3. pants, ka tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks, un juridiskajā literatūrā norādīts par tiesiskās aizsardzības procesa būtību.

Izvērtējot parādnieces ieņēmumu un izdevumu prognozes tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas laikā, tiesa secinājusi, ka parādnieces plāns pirmšķietami neapstiprina Maksātnespējas likuma 3. pantā paredzētā mērķa sasniegšanu. Plāns liecina par likuma formālu izpildi, nesniedzot pamatojumu parādnieces prognozētajiem ieņēmumiem, plānotajiem pasākumiem ieņēmumu gūšanai un darbībām izdevumu samazināšanai.

[4] Par šo spriedumu SIA "LORRYNET" iesniegusi apelācijas sūdzību, norādot, ka spriedumu pārsūdz pilnā apjomā, lūdz spriedumu atcelt un apmierināt pieteikumu.

Apelācijas sūdzībā norādīti tālāk minētie apsvērumi.

[4.1] Pieteikums par tiesiskās aizsardzības procesa plāna apstiprināšanu iesniegts, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 42. panta $3.^1$ daļu.

Vērtējot pamatojumu piešķirto līdzekļu saņemšanai 8 600 EUR mēnesī pirmajos sešos mēnešos, tiesa pārbaudīja ar /Nosaukums C/ noslēgto aizdevuma līgumu. Tiesas ieskatā, nebija pamatojuma 5 400 EUR mēnesī ienākumu gūšanai pirmajos sešos mēnešos un nebija saprotams pamatojums piešķirto līdzekļu saņemšanai 1 400 EUR mēnesī. Tiesas secinājums ir kļūdains, jo netika pārbaudīti ar /Nosaukums C/ noslēgtā aizdevuma līguma 2025. gada 30. aprīļa grozījumi, kas arī bija pievienoti pieteikumam. Grozījumi paredzēja aizdevumu 8 600 EUR mēnesī pirmajos sešos mēnešos un 1 400 EUR mēnesī turpmākajos 18 mēnešos.

Ienākumu gūšanas pamatojumu pārbaudīja arī uzraugošā persona. Aizdevuma līgums ar /Nosaukums C/ paredz parādnieces pamatkapitāla palielināšanu, aizvietojot samaksāto aizdevuma summu ar pamatkapitāla daļām, kas aizsargās to no finanšu sloga. Finansējuma piesaiste ir normatīvajos aktos paredzētais paņēmiens, kas apliecina parādnieces apņemšanos atjaunot savas finansiālās spējas apstākļos, kad maksātnespēja acīmredzami nevar garantēt visu kreditoru interešu ievērošanu.

Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir balstīts tikai uz spēkā esošiem līgumiem. Tas attiecas uz ārējā finansējuma piesaisti ar tam sekojošu konvertēšanu parādnieces pamatkapitālā. Tas attiecas arī uz ienākumu gūšanu no tiesiskās aizsardzības procesa plāna 5. punktā norādītā īpašuma iznomāšanas. Par katru parādnieces

mantu ir noslēgts nomas līgums, un ienākumi tiek nodrošināti visā tiesiskās aizsardzības procesa laikā. Šie līgumi arī bija uzrādīti visiem kreditoriem un tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošajai personai.

Atsauce uz aktīvu jaunu klientu meklēšanu nav nereāls pamatojums. Nav pamats šaubīties par parādnieces ienākumu pieauguma prognozes esību. Plāns pamatots ar reāliem un jau pastāvošiem apstākļiem. Tiesa kļūdaini secinājusi, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā nav ietvertas konkrētas darbības parādnieces ienākumu palielināšanai.

[4.2] Spriedumā nepamatoti konstatēts, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā nav norādīta faktisko izdevumu kopsumma, tās pamatojums un konkrētas darbības izdevumu samazināšanai.

Plānā ietvertais izdevumu samazinājums ir pamatots ar parādnieces rīcību plāna izstrādes laikā un noslēgtiem līgumiem. Plānā paredzētie tekošie nodokļi par aktuālo darbību (1 272 EUR), bankas komisijas maksa (10 EUR) un citi iespējamie mazvērtīgie izdevumi (30 EUR) pilnībā atbilst optimālajam risinājumam, kad atkrīt nepieciešamība uzturēt biroju (ieskaitot ar tā darbību saistītās administratīvās izmaksas). Absolūti nav nepieciešami izdevumi iznomātā īpašuma uzturēšanai (kā noteikts attiecīgajos līgumos) un visas nepieciešamās darbības tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes laikā veiks viens valdes loceklis.

[4.3] Spriedumā norādīts, ka plānā nav iekļauts pārskats par naudas plūsmas prognozi. Apelatore norāda, ka šis pārskats ir pievienots tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam (pielikums Nr. 7).

[4.4] Tiesa nonākusi pie kļūdaina secinājuma, ka plāns tikai formāli satur likumā paredzēto informāciju un nesniedz reālu pamatojumu prognozētajiem ienākumiem un izdevumiem. Spriedumā nav izvērtēts tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas atzinums, bet tajā vietā ir ņemti vērā Valsts ieņēmumu dienesta (nenodrošinātā kreditora) iebildumi, kas - pretēji Maksātnespējas likuma 42. panta piektajai daļai - nebija iesniegti piecu dienu laikā pēc plāna saņemšanas.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, iepazīstoties ar pirmās instances tiesas spriedumu un apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem, pārbaudot lietā iesniegtos pierādījumus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu ir apmierināms.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu un 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, atkārtoti nepārbaudot tos faktus un apstākļus, kas nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā. Lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā nosaka prasības pieteikums, pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas sūdzība (sk. *Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60[1]. nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 715.-716. lpp.*).

Tādējādi, skatot lietu apelācijas instances tiesā saistībā ar apelācijas sūdzībā izvirzītiem iebildumiem, tiesa izvērtē argumentus, kuru dēļ pirmās instances tiesa ir pieteikumu noraidījusi.

[7] Tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks (*Maksātnespējas likuma 3. panta pirmā daļa*). Tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšana ierobežo kreditoru tiesības nekavējoties vērsties pret parādnieku (*Maksātnespējas likuma 37. pantā noteiktās tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanas sekas*) un tādējādi dod iespēju parādniekam, piemērojot noteiktas tiesiskās aizsardzības procesa metodes (*Maksātnespējas likuma 38. pants*), atjaunot spēju nokārtot savas saistības.

Tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros parādniekam ir pienākums izstrādāt, saskaņot ar kreditoriem un pēc tiesas apstiprinājuma īstenot tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu (*Maksātnespējas likuma 40. pants, 45. panta pirmā daļa*).

[7.1] Civilprocesa likuma 341.^{6} panta trešā daļa noteic, ka tiesa apmierina pieteikumu un taisa spriedumu par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, ja, pamatojoties uz uzraugošās personas atzinumu un citiem pierādījumiem, kā arī, izvērtējot zvērināta revidenta atzinumu, ja tāds pievienots tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam, un kreditoru iebildumus, ja tādi saņemti, konstatē, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns: 1) atbilst Maksātnespējas likuma prasībām, tajā skaitā nodrošinās tiesiskās aizsardzības procesa mērķa sasniegšanu; 2) atbalstīts Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

[8] SIA "LORRYNET" pieteikumā par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna apstiprināšanu norādījusi, ka plāns ir saskaņots nodrošināto kreditoru grupā.

[8.1] Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā ir iekļauti: viens nodrošinātais kreditors un trīs nenodrošinātie kreditori (ieskaitot Valsts ieņēmumu dienestu).

Plāns ir saskaņots nodrošināto kreditoru grupā – /Nosaukums D/ (100 % no galvenā prasījumu kopsummas, no kuras rēķina tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanai nepieciešamo balsu skaitu).

Plāns nav saskaņots nenodrošināto kreditoru grupā no VID, kuram ir 66,36 % no galvenā prasījumu kopsummas, no kuras rēķina tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanai nepieciešamo balsu skaitu.

[8.2] Parādniece, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 42. panta 3.^{1} daļu, lūdz apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nodrošina, ka nepiekrītošā kreditoru grupa būs labvēlīgā situācijā ne tikai salīdzinājumā ar piekrītošo kreditoru grupu, bet arī salīdzinājumā ar situāciju, ja parādniecei tuvākajā laikā tiks pasludināts maksātnespējas process, jo šajā gadījumā labumu no esošās mantas var saņemt tikai nodrošinātais kreditors.

[9] Pirmās instances tiesa noraidījusi tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu, izbeigusi tiesiskās aizsardzības procesu, lēmumu pamatojot ar šādiem argumentiem:

1) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nesatur konkrētas, detalizētas parādnieces darbības, kas vērstas uz komercsabiedrības ieņēmumu palielināšanos; lielāko daļu no parādnieces ieņēmumiem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes laikā pirmos sešus mēnešus veidos ar aizdevumu piešķirtie līdzekļi, nevis pašas sabiedrības gūtie ienākumi no tās darbības (plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 5. punktam);

2) parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nesatur ne reālu izdevumu kopsummu, ne to pamatojumu, ne arī konkrētas darbības izdevumu samazināšanai (plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 6. punktam);

3) parādniece tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam nav pievienojusi pārskatu par plānotās naudas plūsmas prognozēm pirmajā procesa gadā, paskaidrojot pārskata posteņus viena mēneša intervālā, bet nākamajiem gadiem - triju mēnešu intervālā (plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 40. panta sestās daļas 1. punktam);

4) izvērtējot parādnieces ieņēmumu un izdevumu prognozes tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas laikā, tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns pirmšķietami neapstiprina Maksātnespējas likuma 3. pantā paredzētā mērķa sasniegšanu.

[9.1] Pirmās instances tiesa rezumējusi, ka parādnieces tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns tikai formāli izpilda Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 5. un 6. punkta prasības, nesniedzot reālu pamatojumu prognozētajiem ieņēmumiem, plānotajiem pasākumiem ieņēmumu gūšanai, pamatotām izdevumu summām vai darbībām izdevumu samazināšanai.

[10] Maksātnespējas likuma 42. panta trešā daļa nosaka - tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir saskaņots, ja to atbalsta: 1) nodrošināto kreditoru grupā - tie nodrošinātie kreditori, kuru galvenie prasījumi kopumā veido divas trešdaļas no kopējās nodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas, ar parakstu apliecinot savu piekrišanu; 2) nenodrošināto kreditoru grupā - tie nenodrošinātie kreditori, kuru galvenie prasījumi kopumā veido vairāk nekā pusi no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas, ar parakstu apliecinot savu piekrišanu.

[10.1] No parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam pievienotā visu maksājumu saistību apkopojuma izriet, ka sabiedrībai ir viens nodrošinātais kreditors, proti, /Nosaukums D/ (48 224,76 EUR), kas 2025. gada 8. maijā ir paudusi piekrišanu parādnieces 2025. gada 30. aprīļa tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam ar 2025. gada 7. maija grozījumiem. Parādniecei tāpat ir vairāki nenodrošinātie kreditori, tostarp - fiziskas personas, kuru saistību pamatā ir darba līgumi (kopā – 12 037,29 EUR, paudušas piekrišanu parādnieces 2025. gada 30. aprīļa tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam ar 2025. gada 7. maija grozījumiem); juridiskas personas - /Nosaukums H/ (11 324,23 EUR), /Nosaukums G/ (13 351,02 EUR), /Nosaukums F/ (3 411,57 EUR), /Nosaukums C/ (17 538,88 EUR) (paudušas piekrišanu parādnieces 2025. gada 30. aprīļa tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam ar 2025. gada 7. maija grozījumiem); kā arī nodokļu administrācija – Valsts ieņēmumu dienests -, kuras prasījuma apmērs (60 915,91 EUR) veido 66,36 % no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas. Parādniece tiesai norādījusi, ka nodokļu administrācija nav saskaņojusi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu.

[10.2] SIA "LORRYNET", pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 42. panta $3.^1$ daļu, lūgusi tiesu apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

[10.3] Maksātnespējas likuma 42. panta $3.^1$ daļa paredz:

"Ja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nav saskaņots, ievērojot šā panta trešo daļu, parādnieks var lūgt tiesu apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā, ja izpildās visi šādi kritēriji:

1) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir izstrādāts atbilstoši šā likuma 40. un 41. pantam un saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir nodots saskaņošanai visiem kreditoriem;

2) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu ir apstiprinājusi vismaz viena kreditoru grupa, izņemot tādu, kura pēc parādnieka kā uzņēmuma, kas turpina darbību, vērtēšanas vai parādnieka maksātnespējas procesa gadījumā nesaņemtu nekādu maksājumu vai nesaglabātu nekādu dalību;

3) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nodrošina, ka nepiekrītošā kreditoru grupa būs vismaz tikpat labvēlīgā situācijā kā piekrītošā kreditoru grupa;

4) neviena kreditoru grupa nevar saņemt vai paturēt vairāk par tās prasījumu vai pilnu dalības apjomu."

[11] Apelācijas instances tiesa nepiekrīt, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns satur pirmās instances tiesas konstatētos trūkumus, kas ļautu secināt, ka tas nav izstrādāts atbilstoši Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 5., 6. punkta un sestās daļas 1. punkta prasībām.

[12] Vispirms apelācijas instances tiesa izvērtē, kāda ir tiesas kompetence un funkcijas, izskatot tiesiskās aizsardzības procesa lietas.

[12.1] Juridiskā literatūrā, analizējot šajā procesā iesaistīto subjektu kompetences, pausts viedoklis, ka tiesnesis saskaņā ar likumu var būt tikai jurists, kas lielākajā daļā gadījumu nozīmē, ka viņš nevar vienlaikus būt arī speciālists uzņēmumu vadībā, finansēs un grāmatvedībā. Tas ir faktors, kurš nosaka tiesas pārbaudes robežas. Līdz ar to visai apšaubāmi būtu, ja tiesnesis iejauktos tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā iekļauto saimniecisko risinājumu vērtēšanā pēc būtības. Turklāt akcentēts, ka kreditoru iebildumiem būtu izšķiroša nozīme tiesiskās aizsardzības procesa plāna noraidīšanai. Visa starpā akcentēts, ka plāna apstiprināšanas procesā atbildība uz tiesnesi gulstas pienākumā pārbaudīt tiesiskās aizsardzības procesa plānu un saistību patiesumu Civilprocesa

likuma noteiktajās robežās (sk. *A. Strupišs, Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesnesis. "Tiesiskās aizsardzības procesa lieta tiesā: kas par ko atbild?" Latvijas Republikas Augstākās tiesas biļetens Nr. 10 / 2015, 55. lpp.*).

Tiesību doktrīnā norādīts, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas pamats ir vienošanās starp parādnieku un kreditoriem par pasākumiem parādnieka maksātspējas atjaunošanai. No šāda viedokļa tiesas galvenās funkcijas ir pārliecināties par procedūras ievērošanu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas gaitā, kā arī uzraudzīt, vai ar tiesiskās aizsardzības procesu netiek pārkāptas to personu likumiskās tiesības, kuras nav piekritušas procesa seku attiecināšanai uz sevi. Normas formulējums izslēdz nepieciešamību tiesā vērtēt parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna ekonomisko pamatojumu, jo savu atbalstu plānā paredzētajiem pasākumiem maksātspējas atjaunošanai ir izteikuši kreditori. [..] Būtiskākās plāna prasības nosaka Maksātnespējas likuma 38., 40. un 41. pants, tomēr, sagatavojot plānu, ir ievērojamas arī citas Maksātnespējas likumā ietvertās prasības un principi (*Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.[1]nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 377. lpp.*).

Tiesiskās aizsardzības procesam ir divi mērķi – veicināt maksātnespējas subjekta maksātspējas atjaunošanu un aizsargāt kreditoru kopuma intereses, savukārt tā īstenošanas pamats ir vienošanās starp parādnieku un kreditoriem par pasākumiem parādnieka maksātspējas atjaunošanai.

Lai tiesiskās aizsardzības process būtu sekmīgs, ir nepieciešami divi pamatelementi. Pirmkārt, ir jābūt skaidram un reālam plānam, kā panākt, lai parādos iestigušais komersants atkal sāk strādāt ar peļņu. Un, otrkārt, ir nepieciešams kreditoru atbalsts komercdarbības turpināšanai, kuri ne tikai notic komersanta dzīvotspējai, bet ir gatavi arī restrukturizēt savus prasījumus [..]. No praktiskā viedokļa iespējamība izdoties tiesiskās aizsardzības procesam ir tikai gadījumā, ja parādnieka glābšanā ir iesaistīti lielākie un nozīmīgākie parādnieka kreditori un starp pusēm valda savstarpēja uzticība (*H. Jauja. Piezīmes pie jaunā Maksātnespējas likuma. Jurista vārds. 22.02.2011., Nr. 8 (655)*).

Tiesai jādod juridisks izvērtējums, vai plāns var sasniegt likumā paredzēto tiesiskās aizsardzības procesa mērķi, kā arī, lai tiesiskās aizsardzības procesa plāns būtu sekmīgs, ir jābūt skaidram un reālam plānam, kā panākt, lai parādos esošais komersants atkal sāk strādāt ar peļņu (*Senāta 2015. gada 29. decembra lēmums lietā Nr. SPC-0018/2015 un 2015. gada 20. februāra spriedums lietā Nr. C27144014*).

Viens no tiesiskās aizsardzības procesa vispārējiem principiem ir vienlīdzības princips - kreditoriem tiek dotas vienādas iespējas piedalīties maksātnespējas procesā un saņemt savu prasījumu apmierinājumu no saistībām, kuras tie nodibinājuši ar parādnieku pirms procesa uzsākšanas (*Maksātnespējas likuma 6. panta 2. punkts*). Maksātnespējas likuma 40. panta trešā daļa paredz, ka, īstenojot tiesiskās aizsardzības procesu, plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvumam ir jābūt vismaz tikpat lielam kā gadījumā, ja šā plāna apstiprināšanas brīdī parādniekam tiktu pasludināts maksātnespējas process. Tas attiecas arī uz iespēju realizēt savas procesuālās tiesības, no kā tieši atkarīgas mantiskās tiesības (*Senāta 2022. gada 12. jūlija blakus lēmums lietā Nr. SKC-761/2022*).

Tiesiskās aizsardzības procesam kā vienam no sevišķās tiesāšanas kārtības procesiem ir raksturīga atkāpšanās no prasības kārtībai raksturīgā sacīkstes principa. Senāts atzinis, ka šādā situācijā, objektīvi pazūdot sacīkstes pamatam, tiesas kompetence neizbēgami paplašinās, un tiesai šādā vienpusējā procesā ir tiesības pēc savas iniciatīvas pārbaudīt tos lietas apstākļus, par kuriem tai radušās šaubas iesniegtā pieteikuma kontekstā (*Senāta 2019. gada 7. februāra lēmums lietā Nr. SPC-1/2019*).

[12.2] Apkopojot šīs atziņas, apelācijas instances tiesa uzskata, ka tiesai ir pienākums izvērtēt, vai tiesiskās aizsardzības procesa plāns atbilst likuma formālām prasībām un tas var prognozējami sasniegt likumā paredzēto tiesiskās aizsardzības procesa mērķi - atjaunot parādnieka maksātspēju -, un aizsargā kreditoru intereses. Kreditoru interešu ievērošanu tiesai būtu jāskata tieši no kreditoru iebildumu aspekta. Vienlaicīgi tiesai nebūtu ārpus kreditoru iebildumu robežām jāvērtē plāna ekonomiskais pamatojums, tostarp parādnieka plānā iestrādātie saimnieciskās un finansiālās dabas risinājumi mērķa sasniegšanai.

[13] Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 5. punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norāda plānoto parādnieka ieņēmumu kopsummu tiesiskās aizsardzības procesa laikā un plānoto ieņēmumu prognozes pamatojumu, raksturojot pieņēmumus, ar kuriem pamatoti plānotie ieņēmumi, kā arī plānotās darbības parādnieka izmaksu samazināšanai.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka parādniece šīs formālās prasības ir izpildījusi un plāns šajā daļā atbilst likuma prasībām. Tiesai nav pamats pārvērtēt un apšaubīt parādnieces plānā ietverto ekonomisko risinājumu, kas prognozē ieņēmumus un paredz, ka šie ieņēmumi ir reāli.

[13.1] Valsts ieņēmumu dienests par SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu tiesai izteicis iebildumus, ka parādnieces ieņēmumu prognoze, papildus neraksturojot pieņēmumus, ar kuriem pamatoti konkrētie ieņēmumi, nesniedz motivētu (reālu) skaidrojumu, ka plānā minētie ieņēmumi tiktu sasniegti; nepieciešams izvērtēt, vai parādnieces nākamo divu gadu finanšu plūsma ir pamatota un samaksas termiņa pagarinājuma piešķiršana tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna ietvaros atrisinās finansiālās grūtības; paredzētais finansējuma modelis ir bez ekonomiska pamata un rada šaubas par līgumiskām attiecībām vispār.

Apelācijas instances tiesas vērtējumā šie kreditora iebildumi nav pamatoti. Iebildumi ir vispārināti, tie deklaratīvi apšauba parādnieces spēju nodarboties ar komercdarbību un gūt peļņu.

[13.2] Atspoguļojot plānotos ieņēmumus tiesiskās aizsardzības procesa laikā, parādniece norādījusi, ka tos veidos ienākumi no tās darbības 4 200 EUR mēnesī, kā arī piešķirtie līdzekļi 8 600 EUR mēnesī pirmajos sešos mēnešos, 1 400 EUR mēnesī pārējos 18 tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas mēnešos, kopā ieņēmumi mēnesī sākotnēji paredzēti 12 800 EUR, vēlāk 5 600 EUR.

Parādniece norādījusi, ka plānoto ieņēmumu prognoze pamatota ar tās saimnieciskās darbības rezultātiem iepriekšējos gados, kuri ļauj prognozēt, ka parādnieces ienākumi būs pietiekami, lai izpildītu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu. Parādniece tiesiskās aizsardzības procesa laikā turpinās savu saimniecisko darbību, tostarp koncentrēsies uz sadarbību (transportlīdzekļu iznomāšana) ar /Nosaukums C/, aktīvi strādājot pie jaunu klientu meklēšanas. Ieņēmumi tiks novirzīti saimnieciskās darbības nodrošināšanai, paplašināšanai un kreditoru saistību segšanai atbilstoši tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam.

No tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā un apelācijas sūdzībā paustā izriet, ka parādniece ir vienojusies ar /Nosaukums C/ par 76 800 EUR finansējuma piesaistīšanu tās pamatkapitāla palielināšanai. Ārēja finansējuma (investīciju) piesaiste ir viens no komersanta maksātspējas atjaunošanas paņēmieniem.

No plānā ietvertā maksājuma saistību izpildes grafika izriet, ka pirmajos sešos mēnešos parādniecei ir nepieciešami 11 328,68 EUR, no kuriem 2 009,37 EUR tiks novirzīti nodrošinātās kreditores /Nosaukums D/ prasījuma izpildei, kā arī 9 319,31 EUR nodokļu administrācijas prasījuma dzēšanai.

No pieteikumam pievienotā 2025. gada 17. janvāra līguma un tā 9. aprīļa grozījumiem, kas noslēgti starp parādnieci un /Nosaukums C/, konstatējams, ka 76 800 EUR parādniecei tiek piešķirti ar mērķi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildei un nodokļu parāda dzēšanai. Tāpat no minētā tiesiskā darījuma izriet, ka /Nosaukums C/ aizdevumu parādniecei izmaksā pa daļām, katru mēnesi izmaksājot tai 3 200 EUR.

Aizdevuma līgums ar /Nosaukums C/ paredz parādnieces pamatkapitāla palielināšanu, aizvietojot samaksāto aizdevuma summu ar pamatkapitāla daļām, kas aizsargās parādnieci no finanšu sloga (*līguma 3. punkts*).

[13.3] Parādniece apelācijas sūdzībā norāda, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir balstīts tikai uz spēkā esošiem līgumiem. Tas attiecas uz ārējā finansējuma piesaisti ar tam sekojošu konvertēšanu parādnieces pamatkapitālā. Tas attiecas arī uz ienākumu gūšanu no tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna 5. punktā norādīto īpašumu iznomāšanas: automašīna Isuzu D-MAX 2,5DDI /TL numurs/, automašīna Scania G490 /TL numurs/ un sāls kaisīšanas iekārtas Epoke Sirius Ast38140648. Par katru parādnieces mantu ir noslēgts nomas līgums un ienākumi tiek nodrošināti 4 200 EUR mēnesī visā tiesiskās aizsardzības procesa laikā. Šie līgumi bija uzrādīti visiem kreditoriem un tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošajai personai. Plāna 1-2.punktā ir aprakstīts, ka līgumi ir noslēgti ar /Nosaukums C/.

Apelācijas sūdzībai pievienoti starp SIA "LORRYNET" kā iznomātāju un /Nosaukums C/ kā nomnieci noslēgti nomas līgumi ar termiņu līdz 2028. gada 31. decembrim – 2025. gada 25.februāra nomas līgums par transportlīdzekļa Scania G490 /TL numurs/ iznomāšanu ar nomas maksu 2 700 EUR mēnesī, neieskaitot pievienotās vērtības nodokli (PVN), 2024. gada 1. decembra transporta nomas līgums par automašīnas Isuzu D Max /TL numurs/ iznomāšanu ar nomas maksu 500 EUR mēnesī bez PVN, 2025. gada 25. februāra nomas līgums par iekārtas Epoke /TL numurs/ iznomāšanu ar nomas maksu 1000 EUR mēnesī, neieskaitot PVN.

[13.4] Apelācijas instances tiesā parādniece iesniegusi maksājuma uzdevumus par to, ka /Nosaukums C/ ir veikusi naudas iemaksu valsts budžeta kontā parādnieces nodokļu parāda samazināšanai. Tā /Nosaukums C/ 2025. gada 14. augustā samaksājusi 18 636,68 EUR, 2025. gada 2. oktobrī - 9 319,31 EUR un 2025. gada 19. novembrī - 9 319,31 EUR.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, minētais apstiprina parādnieces apņemšanos sasniegt tiesiskās aizsardzības procesa mērķi, neskatoties uz to, ka tiesiskās aizsardzības process vēl nav īstenots. Faktiski ir samaksāta vairāk kā puse no parāda summas, kas tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā ir paredzēta kreditora – Valsts ieņēmumu dienesta - prasījumu apmaksai. Minētais apstiprina gan reāla pamatojuma esību ienākumu gūšanai, gan reālu iespēju izpildīt plānu apstiprināšanai iesniegtajā redakcijā.

[14] Maksātnespējas likuma 40. panta ceturtās daļas 6. punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norāda plānoto parādnieka izdevumu kopsummu tiesiskās aizsardzības procesa laikā un plānoto izdevumu prognozes pamatojumu, raksturojot pieņēmumus, ar kuriem pamatoti plānotie izdevumi, kā arī plānotās darbības parādnieka izdevumu samazināšanai.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka parādniece tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā ir atspoguļojusi izdevumu pozīcijas, kā arī savu attieksmi pret to samazināšanu. Neviens kreditors šo plāna daļu nav apstrīdējis.

Pirmās instances tiesas rīcība, atzīstot, ka izmaksu samazināšanai parādniece ir uzsākusi darbības, kas vērstas uz biroja un administratīvo izmaksu samazināšanu, un vienlaicīgi apšaubot, ka parādniece varēs vēl samazināt savus izdevumus, nav loģiska un pamatota. Kā jau norādīts, tiesai nav jānodarbojas ar komersanta finanšu vadības vai grāmatvedības darbības analīzi.

Parādniece apelācijas sūdzībā akcentē, ka plānā ietvertais izdevumu samazinājums ir pamatots ar parādnieces konkrētu rīcību un noslēgtiem līgumiem. Plānā paredzētie tekošie maksājumi pilnībā atbilst optimālajam risinājumam, kad atkrīt nepieciešamība uzturēt biroju (ieskaitot ar tā darbību saistītās administratīvās izmaksas). Atkrīt izdevumi iznomātā īpašuma uzturēšanai. Un visas nepieciešamās darbības tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes laikā veiks viens valdes loceklis.

Minētie apstākļi apliecina, ka parādnieces izdevumu samazināšanas plāns ir saprotams un reāls, tas atbilst likumā izvirzītām prasībām.

[15] Pretēji pirmās instances tiesai, apelācijas instances tiesa konstatē, ka parādniece tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam ir pievienojusi pārskatu par plānotās naudas plūsmas prognozēm pirmajā procesa gadā, paskaidrojot pārskata posteņus viena mēneša intervālā, bet nākamajiem gadiem - triju mēnešu intervālā, kas pasākuma plānam ir pievienots kā pielikums - tabula Nr. 7 SIA "LORRYNET" naudas ieņēmumu un izdevumu plāns. Tādējādi nav pamats atzīt, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 40. panta sestās daļas 1. punkta prasībām.

[16] Atbilstoši Civilprocesa likuma $341.^{6}$ panta trešajai daļai tiesai, ņemot vērā lietā esošos pierādījumus un iebildumus, ir jāvērtē, vai tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nodrošinās tiesiskās aizsardzības procesa mērķa sasniegšanu.

Maksātnespējas likuma 3. pants paredz, ka tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks.

[16.1] Apelācijas instances tiesa jau sprieduma 12. punktā deva tiesību normas skaidrojumu attiecībā uz tiesiskās aizsardzības procesa mērķa satura atklāšanu.

Tiesas ieceltā parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošā persona /Persona A/ ir lietā sniedzis atzinumu, ka izstrādātais plāns atbilst Maksātnespējas likuma noteikumiem, ir īstenojams un sasniegs likumā noteikto tiesiskās aizsardzības procesa mērķi.

Izvērtējot kopumā konstatētos iepriekš norādītos apstākļus par parādnieces ieņēmumu un izdevumu prognozēm tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas laikā, sprieduma 13. un 14. punkta secinājumus, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir saprotams un izpildāms, kā arī uzraugošās personas atzinumu, apelācijas instances tiesa atzīst, ka parādnieces plāns pirmšķietami apstiprina Maksātnespējas likuma 3. pantā paredzētā mērķa sasniegšanu. Investīciju ieguldīšana parādnieces pamatkapitālā un saimnieciskās darbības turpināšana neļauj apšaubīt pieņēmumu, ka parādniece var nokārtot saistības un strādāt ar peļņu. Viena kreditora atbalsta trūkums un šaubas par parādnieces sekmīgu darbību konkrētajā lietā nav pietiekošs pamats, lai tiesa apšaubītu iespēju sasniegt tiesiskās aizsardzības procesa mērķi. Turklāt tiesa nevar ignorēt, ka parādniece lielāko daļu šī kreditora saistības šobrīd ir jau segusi.

[16.2] Apelācijas instances tiesa akcentē, ka nesekmīga tiesiskās aizsardzības procesa rezultātā (pats parādnieks konstatē, ka nespēj nokārtot pasākumu plānā noteiktās saistības vai kreditors konstatē, ka parādnieks ilgāk kā 30 dienas nepilda pasākumu plānu) parādniekam tāpat iestājas nelabvēlīgākās maksātnespējas procesa sekas. No šāda aspekta jebkādas šaubas par tiesiskās aizsardzības procesa veiksmīgu iznākumu nebūtu jātulko par sliktu parādniekam, bet ir jāsaglabā tam iespēja restrukturizēt un sekmīgi turpināt savu uzņēmējdarbību.

[16.3] Pirmās instances tiesa ir nepareizi izvērtējusi parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna īstenošanas iespējamību un nepamatoti atzinusi, ka tas neapstiprina Maksātnespējas likuma 3. pantā paredzētā mērķa sasniegšanu. Vienlaicīgi pirmās instances tiesas rīcībā nebija informācija, ka parādniece ir segusi vairāk kā pusi pret plāna apstiprināšanu iebilstošā kreditora parādsaistību.

[17] Valsts ieņēmumu dienests iebildumos tiesai ir norādījis, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanā ir pārkāpta Maksātnespējas likuma 42. panta noteiktā kārtība. Tiesas noteiktais tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas gala termiņš bija 2025. gada 7. maijs, tādēļ tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošana ar VID Maksātnespējas likuma 42. panta pirmajā daļā noteiktajā 21 dienas termiņā vairs nav bijusi tiesiski iespējama. Šī termiņa pārkāpšana tiesu praksē atzīta kā patstāvīgs pamats pieteikuma noraidīšanai.

Pirmās instances tiesas spriedumā šim kreditora iebildumam nav dots vērtējums.

[17.1] Maksātnespējas likuma 42. panta pirmajā daļā noteikts, ka parādnieks nodod visiem kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, uzaicinot viņus dot piekrišanu šim plānam un norādot tā saskaņošanas termiņu. Ja parādniekam tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna īstenošanai nepieciešams saņemt nodokļu administrācijas piekrišanu, saskaņošanas termiņu nodokļu administrācijai nosaka ne īsāku par 21 dienu no dienas, kad tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns uzskatāms par iesniegtu nodokļu administrācijai.

Savukārt Maksātnespējas likuma 42. panta piektajā daļā minēts, ka kreditoram ir tiesības iesniegt parādniekam rakstveida iebildumus attiecībā uz tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu piecu dienu laikā pēc tā saņemšanas. Atzīstot iesniegtos iebildumus par pamatotiem, parādnieks atbilstoši groza tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu. Par vērā neņemtajiem iebildumiem parādnieks nekavējoties uzsāk šā likuma $43.^{1}$ pantā minētās darbības un pievieno vērā neņemtos iebildumus saskaņotajam tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam.

[17.2] Ar Vidzemes rajona tiesas 2025. gada 7. janvāra lēmumu ierosināta SIA "LORRYNET" tiesiskā aizsardzības procesa lieta. Lēmuma 6. punktā minēts, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma 40. panta otrajai daļai,

ievērojot minētā likuma 37. panta $1.^1$ daļas noteikumus, parādniecei nosakāms termiņš četri mēneši, tas ir, līdz 2025. gada 7. maijam, tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādāšanai un saskaņošanai ar kreditoriem.

No lietas materiāliem redzams, ka parādniece nosūtījusi VID saskaņošanai tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānus šādās redakcijās - 2025. gada 25. februāra redakcijā, 2025. gada 18. marta redakcijā, 2025. gada 9. aprīļa redakcijā, 2025. gada 30. aprīļa redakcijā. Plāns aktualizēts, ņemot vērā VID iebildumus.

Pirmās instances tiesa, izskatot parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu, 2025. gada 23. maija lēmumā konstatējusi, ka parādniecei tiesā iesniedzami tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna 2025. gada 7. maija grozījumi, pierādījumi par 2025. gada 30. aprīļa tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna un tā grozījumu nosūtīšanu vai nodošanu kreditoriem, kamdēļ pieteikuma izskatīšana atlikta.

Parādniece, izpildot tiesas uzlikto pienākumu, iesniegusi tiesā 2025. gada 30. aprīļa tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un tā 2025. gada 7. maija grozījumus, norādījusi, ka kreditoram VID tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nosūtīts EDS sistēmā 2025. gada 7. maijā.

[17.3] Tādējādi var piekrist, ka parādniece, nosūtot VID tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu 2025. gada 30. aprīļa redakcijā un tā 2025. gada 7. maija grozījumus, nav precīzi ievērojusi Maksātnespējas likuma 42. panta pirmajā daļā noteikto termiņu. Tomēr apelācijas instances tiesa uzskata, ka konkrētajā lietā tas nevar kalpot par formālu pamatu, lai tikai tādēļ parādnieces pieteikumu noraidītu. Plāna sasakņošana ar VID ir notikusi vairākos etapos un šim kreditoram bija iespēja izteikt savus iebildumus. Tiesa šos iebildumus ir izvērtējusi pēc būtības. Ne katrs procedūras pārkāpums pats par sevi ļauj atzīt veikto darbību par prettiesisku, ir jāvērtē pārkāpuma raksturs un sekas.

[18] Apelācijas instances tiesa konstatē, ka izpildās visi Maksātnespējas likuma 42. panta $3.^1$ daļā noteiktie kritēriji, kas ļauj tiesai apstiprināt parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

[18.1] Parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns 2025. gada 30. aprīļa redakcijā ar 2025. gada 7. maija grozījumiem atbilst Maksātnespējas likuma 40. panta prasībām, kā arī tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norādītās metodes atbilst Maksātnespējas likuma 38. panta prasībām. Nav pamata apšaubīt, ka izvēlētās metodes palīdzēs atjaunot parādnieces maksātspēju.

Kreditoru ieguvums, parādniecei īstenojot tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un atjaunojot saimniecisko darbību, būs lielāks, nekā gadījumā, ja parādniecei tiktu pasludināts maksātnespējas process. Parādniece tiesiskās aizsardzības procesa laikā paredz turpināt savu saimniecisko darbību.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 48. panta pirmajai daļai tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas termiņš nosakāms ne ilgāks par diviem gadiem no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu. Parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā noteiktais tiesiskās aizsardzības procesa termiņš - divi gadi - atbilst likumam.

[18.2] Ievērojot iepriekš minēto, SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums ir pamatots un apmierināms. Atbilstoši Civilprocesa likuma $341.^6$panta trešajai daļai tiesa taisa spriedumu par SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, kā arī saskaņā šī panta piekto un sesto daļu apstiprina tās tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu 2025. gada 30. aprīļa redakcijā ar 2025. gada 7. maija grozījumiem pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

[19] Civilprocesa likuma $341.^6$ panta piektā daļa nosaka - taisot spriedumu par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, tiesa apstiprina tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un vienlaikus lemj par uzraugošās personas iecelšanu, ja tas paredzēts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā.

Parādniece tiesiskās aizsardzības pasākumu plānā norādījusi, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes uzraudzībai uzraugošās personas iecelšana plāna izstrādes laikā nav paredzēta.

[19.1] Savukārt Maksātnespējas likuma 35.[1] panta pirmās daļas 2. punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu ieceļ tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes uzraudzībai, ja parādnieks lūdz apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu šā likuma 42. panta 3.[1] daļā noteiktajā kārtībā (*pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā*).

Parādnieces tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns šajā lietā tiek apstiprināts pārkategoriju piespiedu piemērošanas kārtībā, tādejādi apelācijas instances tiesas vērtējumā uzraugošās personas iecelšana pasākumu plāna izpildes uzraudzībai ir obligāta un nav atkarīga no parādnieces gribas.

Šāds likuma normu tulkojums atbilst arī likumprojekta "Grozījumi Maksātnespējas likumā" anotācijā 2023. gada 16. marta likumam (sk. *https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/D924ACBADA00D75BC225890500385A62?OpenDocument, anotācijas 9. lapa*) un likumprojekta "Grozījumi Civilprocesa likumā" anotācijā 2023. gada 16. marta likumam (sk. *https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS14.nsf/0/E1792FF7C67F10C5C2258905003937D7?OpenDocument, anotācijas 3. lapa*) minētam, ka uzraugošā persona pasākumu plāna izpildes uzraudzībai būtu obligāti ieceļama tad, ja pasākumu plāns tiktu apstiprināts pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

[19.2] Parādniece iesaka tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātu Maksātnespējas likuma 35.[1] panta pirmajā daļā minētajos gadījumos, par to vienojoties ar uzraugošās personas kandidātu (*Maksātnespējas likuma 35.[1] panta trešās daļas pirmais punkts*). Sākotnējā pieteikumā par tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātu parādniece ir norādījusi /Persona A/. Tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošajai personai ir tiesības jebkurā brīdī atkāpties no šī procesa un parādniecei ir tiesības tiesai ieteikt jaunu kandidātu (*Maksātnespējas likuma 35.[1] panta piektā un sestā daļa*).

Ņemot vērā minēto, tiesa ar spriedumu ieceļ /Persona A/ par SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes uzraugošo personu. No lietā esošajiem dokumentiem nav konstatējams, ka uzraugošajai personai pastāvētu Maksātnespējas likuma 12.[3] pantā minētie ierobežojumi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 341.[6] pantu, 432., 440.[11], 440.[12] pantu, Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt SIA "LORRYNET" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu.

Apstiprināt SIA "LORRYNET", reģistrācijas Nr. 40203288877, tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu 2025. gada 30. aprīļa redakcijā ar 2025. gada 7. maija grozījumiem pārkategoriju piespiedu piemērošanas ceļā.

Pasludināt SIA "LORRYNET", reģistrācijas Nr. 40203288877, tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, nosakot tā īstenošanas termiņu – 2 (divi) gadi no sprieduma pasludināšanas brīža.

Iecelt par SIA "LORRYNET", reģistrācijas Nr. 40203288877, tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, prakses vietas adrese /Adrese A/, elektroniskā pasta adrese:*/E-Pasts A/,* tālrunis /Tālrunis A/.

Spriedums pieejams tiešsaistes sistēmā 2025. gada 24.novembrī, kas uzskatāma par sprieduma pasludināšanas dienu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas dienā.

Tiesnesis J. Grīnbergs

Tiesnese I. Tumanova

Tiesnese S. Bernharde